

PLUSBIBLIOTHEKEN

NIEUWSBRIEF

JUNI 2017

Vorbereidingen gezamenlijk collectieplan.

Onder regie van de KB worden de voorbereidingen getroffen voor de uitwerking van het gezamenlijke collectieplan. De PLUSfunctie is in het plan geduid als een belangrijke functie voor het gehele stelsel van openbare bibliotheken. Hoe belangrijk de PLUSfunctie ook genoemd wordt, de functie is niet volledig gedefinieerd, is nog sterk traditioneel georiënteerd en de financiële borging er van laat te wensen over. Die borging is dan ook een belangrijke opgave. De Koninklijke Bibliotheek, SPN, VOB en stichting PLUSbibliotheken worden in het plan tot de aangewezen partners benoemd om deze klus in gezamenlijkheid te klaren.

Het komt er op neer dat gezamenlijk vastgesteld moet worden welke taken in welke omvang allemaal deel uit maken van de PLUSfunctie, wat er allemaal voor nodig is om deze voor het nationale publiek goed en duurzaam uit te kunnen voeren en waar de uitvoering van die taken het beste belegd kunnen worden.

Vooruitlopend daarop hebben de PLUSbibliotheken elk afzonderlijk en “opgeteld” voor het totaal de PLUSbegroting opgesteld. Daarmee willen ze afzonderlijk en gezamenlijk het inzicht verschaffen in wat de PLUSbibliotheken doen en hoeveel middelen er mee zijn gemoeid. In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 16 juni is de begroting vastgesteld. Handig om bij de hand te hebben in de gezamenlijke besprekingen. Nodig om samen te weten waar het zowel inhoudelijk als financieel over gaat.

Advies IBL : centraliseren van rapportage

Al jaren is het een doorn in het oog : de wirwar aan getallen over het interbibliothecair leenverkeer. Die wirwar is op zich niet zo vreemd. Bibliotheken lenen tenminste via 3 systemen boeken aan elkaar uit, namelijk:

- Via het eigen bibliotheekstelsel als meerdere organisaties gebruikmaken van hetzelfde systeem (multi-tenant systeem).
- Via het VDX-systeem als bibliotheken in dezelfde provincie verschillende bibliotheeksystemen hebben.
- Via het NCC/IBL systeem als een titel niet in dezelfde provincie beschikbaar is en een beroep wordt gedaan op de collecties van PLUSbibliotheken of Universiteitsbibliotheken.

Elk systeem heeft zijn eigen beheerder. Aanvragen worden vanuit het ene systeem overgeheveld naar het andere systeem waardoor dubbeltellingen op de loer liggen. Bibliotheken turven op verschillende momenten in het proces. De werkgroep IBL van de PLUSbibliotheken bracht dan ook aan haar bestuur het advies uit om de regie over de rapportage van het interbibliothecair leenverkeer te centraliseren bij de KB. Dat is hiervoor de meest gereede partij, zo vindt de werkgroep. Het Algemeen Bestuur van de PLUSbibliotheken heeft het advies overgenomen en aan de KB aangeboden.

Saneren: een pilot met Ingressus

Een goed collectiebeleid behelst ook het saneren van collecties. Geen openbare bibliotheek heeft een bewaarplicht, tenzij anders afgesproken. Bij de PLUSbibliotheken geldt dat laatste. Onderling spraken de PLUSbibliotheken af dat elk voor de haar toegewezen PLUScollectie ook de depotfunctie heeft.

Voorbeeld : De Bibliotheek Midden Brabant (BMB) heeft Opvoeding en Onderwijs als PLUScollectie toegewezen gekregen. Als andere PLUSbibliotheken titels uit dat onderwerpsgebied afschrijven, moeten ze nagaan of deze titel elders in het netwerk van PLUSbibliotheken en/ of BMB deze titel in bezit heeft. Is een exemplaar van de titel elders in het netwerk beschikbaar, dan kan het eigen

exemplaar verwijderd worden. Heeft BMB geen exemplaar van de titel beschikbaar dan moet het exemplaar naar Tilburg verzonden worden. Daarmee wordt er voor het gehele stelsel en al haar gebruikers gezorgd dat een laatste exemplaar van een titel altijd in het netwerk beschikbaar blijft. Ingressus ondersteunt dit proces. Zij ontwikkelden een instrument (programma), waarmee aan de hand van gegevens uit het GGC per onderwerp en per bibliotheek lijsten gemaakt kunnen worden van titels die voor afschrijving in aanmerking komen. Daarbij wordt tevens zichtbaar gemaakt hoeveel PLUSbibliotheken dezelfde titel in hun bezit hebben en of de PLUSbibliotheek die de verantwoordelijkheid voor dat onderwerp heeft daar deel van uit maakt. Zo niet, dan wordt het exemplaar aan die PLUSbibliotheek gestuurd. Ingressus verzorgt alle noodzakelijke cataloguswerkzaamheden. Verwijderen uit de ene bibliotheek, toevoegen aan de andere. Op dit moment wordt de pilot uitgevoerd met de bibliotheken Midden Brabant, Zuidkennemerland en Utrecht. DE bibliotheek Zuidkennemerland heeft in de maand juni 1.900 titels overgedragen aan andere bibliotheken.

Over de evaluatie en een mogelijk vervolg van deze pilot leest u meer in de volgende PLUSnieuwsbrief

Logistiek

Het aantal verzendingen van boeken via Distributie IBL neemt de laatste maanden flink toe. Ten opzichte van de periode jan-apr 2016 zijn dit jaar in dezelfde periode 78% meer verzendingen verwerkt (zie onderstaand overzicht)

	Jan	Feb	Mrt	Apr	TOTAAL	
2016	2.236	2.560	2.367	1.073	8.236	
2017	4.137	3.307	4.273	2.926	14.643	+ 78%

Het vermoeden is dat de toename van het volume structureel is. Vanwege de toename hebben de directies van de POI's besloten het aantal ritten van NOX (voorheen TNT) uit te breiden van 3 naar 4 nachtritten per week. De verzendingen kunnen daardoor beter verdeeld over de week worden verwerkt en de doorlooptijd neemt toe.

De extra rit wordt op donderdag gereden.

Het nieuwe rooster is ingegaan op donderdag 1 juni aanstaande: MA-DI-DO-VR.

“Kennisbazen”

Dat is de werktitel die medewerkers van een viertal PLUSbibliotheken zichzelf als werktitel gaven. Op van het bestuur van de stichting werken ze samen een vorm van digitale dienstverlening uit die recht doet aan de naam van PLUSbibliotheken en de expertise van de medewerkers. De bedoeling is om een digitaal platform te ontwikkelen dat landsbreed ingezet kan worden en dat er op een efficiënte en effectieve manier in slaagt de connectie tot stand te brengen tussen vraag en aanbod van wetenschappelijke kennis. Tussen gebruikers en collectie en tussen vragers en wetenschappers met behulp van kennisrijke redacteurs van de PLUSbibliotheken.

Een eerste verkennende fase is afgerond. De bibliotheken Arnhem, Groningen, bibliotheek Midden Brabant, Almere besloten in de vergadering van 16 juni om verder te werken aan het project begeleid door DigitaleCampus.nl.

Wordt na de zomervakantie vervolgd.

Training “Zoeken in wetenschappelijke bestanden”. Samenwerking van KB, VOGIN, en PLUSbibliotheken

Een verkenning naar de behoefte van de PLUSbibliotheken aan toegang tot (wetenschappelijke) databestanden in het najaar van 2016 bracht vooral een behoefte aan kennis aan het licht. Bibliothecarissen uit het openbare bibliotheekveld bleken niet of nauwelijks in staat om zoekvragen op te lossen in het haast onmetelijke digitale aanbod aan wetenschappelijke literatuur. Daarom ontwikkelde de KB op verzoek van de PLUSbibliotheken een training “zoeken in wetenschappelijke bestanden”. Hiervoor werd een beroep gedaan op VOGIN: de Nederlandse vereniging van gebruikers van online informatiesystemen. Op 8 mei 2017 werd deze cursus gegeven aan ca. 10

medewerkers van PLUSbibliotheken. De cursus gegeven door Bianca Kramer en Jeroen Bakker, beide informatiespecialisten werkzaam in de UB Utrecht . Zij waren allen zonder uitzondering zeer enthousiast. De cursus is op 12 juni voor een andere groep PLUSmedewerkers herhaald.

De bibliotheek Zuidkennemerland heeft intern een programma geïnitieerd om een viertal medewerkers op te leiden tot informatiespecialisten. De medewerkers zijn sterk gemotiveerd om het vakmanschap van de bibliothecaris in de openbare bibliotheek een extra impuls te geven. Belangrijk onderdeel van het project is de openbare bibliotheek zodanig positioneren dat publiek met behoefte aan wetenschappelijke informatie er ook daadwerkelijk een beroep op doet. Met een training gegeven aan scholieren uit examenklassen is daarmee een zeer gewaardeerde eerste stap genomen.

Wordt vervolgd.

Nationale Wetenschaps Agenda <http://www.wetenschapsagenda.nl/>

Wetenschap en openbare bibliotheken hebben een belangrijke relatie.

Om die reden is contact gelegd met het secretariaat van de Nationale Wetenschaps Agenda (NWA).

Geconstateerd is dat er belangrijke raakvlakken zijn met het openbare bibliotheekveld, meer in het bijzonder met de PLUSbibliotheken vanwege hun wetenschappelijke steunfunctie. Deze raakvlakken zijn o.a. gelegen in opslag en bewerking van big data waardoor zich nieuwe mogelijkheden voor nieuwe onderzoeksgebieden aandienen, de verbinding tussen wetenschap en maatschappij en niet in de laatste plaats de verandering van de verhouding tussen overheden en burgers. Deze laatste ontwikkeling wordt zelfs een gamechanger op het gebied van burgerschapsvorming genoemd.

Door het bestuur van de PLUSbibliotheken is besloten om in het najaar een werkconferentie te organiseren om de mogelijkheden voor het versterken van wederzijdse agenda's te verkennen.

Lochal Tilburg wordt nieuwe bibliotheek Midden Brabant

In Tilburg is een start gemaakt met de verbouwing van de oude "Lochal" tot de nieuwe openbare bibliotheek c.a. Voor uitgebreidere informatie, zie <http://www.archdaily.com/871894/construction-begins-on-project-to-transform-railway-hangar-into-a-mixed-use-library-in-the-netherlands>

KennisCloud Bibliotheek Midden Brabant op stoom met subsidie van Pica.

Internet en sociale media hebben gezorgd voor een enorm aanbod aan informatie. Zoveel, dat inmiddels sprake is van een overvloed. Om er voor te zorgen dat deze informatie waardevol wordt voor gebruikers is een vertaalslag nodig waarbij informatie wordt geselecteerd , geïnterpreteerd en omgezet naar kennis. De bibliotheek ziet voor zichzelf een belangrijke rol weggelegd in deze duiding van informatie en het beschikbaar stellen van bruikbare kennis. Daarmee helpt zij mensen in het verkrijgen van toepasbare informatie en door het geheel aan kennis dat wordt gegenereerd en toegankelijk gemaakt levert zij een bijdrage aan de maatschappelijke kennisinfrastructuur.

Met de KennisCloud wil Bibliotheek Midden-Brabant in samenwerking met partners, invulling geven aan deze rol. De KennisCloud is een platform en methodiek om kennis van mensen bij elkaar te brengen, te ontsluiten en beschikbaar te stellen, zowel online als offline. Daarbij wordt de bibliotheek als plek van ontmoeting en informatieverbonden met de kracht van het online verbinden van kennis en mensen.

Het doel van dit project is de KennisCloud als duurzaam en toonaangevend bibliotheekproduct door te ontwikkelen en verder uit te rollen.

Voor meer informatie over Kenniscloud:

Jantien Borsboom (projectleider)

jantienborsboom@bibliotheekmb.nl

06-47003740

